

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड
तह ५, वरिष्ठ सहायक (सूचना प्रविधि) (प्रशासन सेवा, सूचना प्रविधि समूह)
खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा :- प्रशासन
तह :- ५

समुह :- सूचना प्रविधि
पद :- वरिष्ठ सहायक (सूचना प्रविधि)

उपसमुह :-
किसिम :- खुला

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या x अङ्क	समय
प्रथम	Information Technology & Management	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न x १ अङ्क	४५ मिनेट
	Banking and Organizational Management			विषयगत	छोटो उत्तर	६ प्रश्न x ५ अङ्क	१ घण्टा १५ मिनेट
					लामो उत्तर	२ प्रश्न x १० अङ्क	
द्वितीय	Information Technology & Management	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर	१२ प्रश्न x ५ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
					लामो उत्तर	४ प्रश्न x १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

दृष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अंकभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति : २०८२/०९/१७

प्रथम पत्र (Paper – I)

Banking and Organizational Management

Section – A (50 Marks)

1 Financial Institutions in Nepal: Role, Contribution and Status

- 1.1 Banking Institutions
  - 1.1.1 Commercial Banks
  - 1.1.2 Development Banks
  - 1.1.3 Finance Companies
  - 1.1.4 Microfinance Institutions
  - 1.1.5 Infrastructure Development Bank
- 1.2 Non-bank Financial Institution
  - 1.2.1 Insurance Companies
  - 1.2.2 कर्मचारी सञ्चय कोष
  - 1.2.3 नागरिक लगानी कोष
  - 1.2.4 सामाजिक सुरक्षा कोष

2 Some of the Key Basic Banking Terminology

- 2.1 Capital Fund
- 2.2 Loan Loss Provisioning
- 2.3 Credit-Deposit (CD) Ratio
- 2.4 Cash Reserve Ratio (CRR)
- 2.5 Refinancing, Rescheduling, Restructuring
- 2.6 Base Rate
- 2.7 Credit Information and Blacklisting
- 2.8 Credit Ratings
- 2.9 Know Your Customer
- 2.10 Audit and Internal Control

3 Banking Related Law

- 3.1 Nepal Rastra Bank Act, 2058
- 3.2 Bank and Financial Institution Act, 2073
- 3.3 Payment and Settlement Act, 2075
- 3.4 Money Laundering Prevention Act, 2064
- 3.5 Banking Offence and Punishment Act, 2064
- 3.6 Negotiable Instruments Act, 2034
- 3.7 Electronic Transaction Act, 2063

4 Organizational Behavior

- 4.1 Job Description, Terms of Reference and Responsibilities
- 4.2 Job Motivation and Performance
- 4.3 Communication: Skill, Approach
- 4.4 Team Building and Workmanship
- 4.5 Customer Satisfaction and Delivery
- 4.6 Grievance Handling

राष्ट्रीय वाणिज्य बैंक लिमिटेड
तह ५, वरिष्ठ सहायक (सूचना प्रविधि) (प्रशासन सेवा, सूचना प्रविधि समूह)
खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

5 Other Related Laws

- 5.1 Companies Act, 2063
- 5.2 Labour Act, 2074
- 5.3 Public Procurement Act, 2063
- 5.4 Right to Information Act, 2064
- 5.5 राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक कर्मचारी सेवा विनियमावली, २०७०
- 5.6 Unified Directives / Circulars issued by Nepal Rastra Bank for Commercial Banks

6 Digital/ Electronic Payment Systems

- 6.1 Electronic Cheque Clearing
- 6.2 InterBank Payment System(IPS), ConnectIPS, Real Time Gross Settlement (RTGS), Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)
- 6.3 Internet Banking, Mobile Banking, Quick Response (QR) Code, Near Field Communication (NFC)
- 6.4 Digital Payment Cards
- 6.5 Payment through Wallets
- 6.6 Central Bank Digital Currency (CBDC)

Section – B (50 × 1 = 50 Marks)

यस खण्डमा सोधिने बहुबैकल्पिक प्रश्नहरू (MCQ) द्वितीय पत्रको पाठ्यक्रमबाट सोधिनेछ ।

द्वितीय पत्र (Paper – II):

Information Technology & Management

Section – A (50 Marks)

1. Introduction of Computer

- 1.1. Types of Computers: Analog Computer, Digital Computer, Hybrid Computer, Mainframe and Super Computer and their comparison in terms of speed, storage Capacity and memory
- 1.2. Basic Knowledge of Internet/Email System, Web Design
- 1.3. Basic Knowledge of Physical Security of IT Infrastructure
- 1.4. Basic Knowledge of Artificial Intelligence (AI), Machine Learning (ML) and Blockchain

2. Computer Architecture

- 2.1. Basic Computer Architecture, Registers, Memory Management
- 2.2. Organization of Hard Disk
- 2.3. CPU Architecture
- 2.4. I/O Management, I/O Interface, I/O Requests Handling, I/O Devices

3. Communication and Computer Network Technologies

- 3.1. Networking Devices: Repeater, Hub, Switch, Router
- 3.2. Switching Technologies, Modems and Remote Network Access, Error Detection and Correction Techniques
- 3.3. Internet Services, Internet Protocol/addressing
- 3.4. Network Security, Cryptography

Section – B (50 Marks)

4. Operating System and Information Systems:

- 4.1. Basic Knowledge of Operating System
- 4.2. Process Management and Scheduling
- 4.3. DOS Operating System, UNIX Operating Systems/Windows Operating System,
- 4.4. Identifying and Managing Security Threats in OS

5. Database Management System Database Design, Data Mining/Warehousing and Web Technology

- 5.1. Basic Knowledge of Database Management System
- 5.2. Basic Concept of Table, Record, Relationship and Indexing,
- 5.3. Data Warehousing, Process in Data warehousing
- 5.4. Basics of HTML, Script, Stylesheet, XML, Web Server and Proxy Server,
- 5.5. Disaster Recovery Planning

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड
तह ५, वरिष्ठ सहायक (सूचना प्रविधि) (प्रशासन सेवा, सूचना प्रविधि समूह)
खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

6. Cybersecurity and IT Policies

- 6.1. Introduction to Cyber Security, Access Control mechanisms, threats and vulnerabilities, Security attacks, Authentication and authorization, Password Management
- 6.2. Common Security threats: Social Engineering, Malwares, Distributed Denial of Service and Denial of Service, Phishing and its types
- 6.3. ICT Policy of Nepal, 2072
- 6.4. IT Guidelines (Issued by Nepal Rastra Bank)
- 6.5. Cyber Resilience Guidelines, 2023 (Issued by Nepal Rastra Bank)

Syllabus Division

Paper	Subject	Section	Marks	Unit	Question Model
First	Banking and Organizational Management	A	50	1 to 6	10 Questions x 5 Marks
	Information Technology & Management	B	50	द्वितीय पत्रको Section A बाट	25 Questions x 1 Marks
				द्वितीय पत्रको Section B बाट	25 Questions x 1 Marks
Second	Information Technology & Management	A	50	1 to 3	6 Questions x 5 Marks 2 Questions x 10 Marks
		B	50	4 to 6	6 Questions x 5 Marks 2 Questions x 10 Marks